

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни <u>Адміністративна</u> <u>відповідальність</u>			
		Статус дисципліни <i>обов'язковий компонент (цикл професійної підготовки).</i>			
Галузь знань	08 Право				
Спеціальність	081 Право				
Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Право»				
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)				
Форма навчання	Денна, заочна				
Курс	третій				
Семестр	п'ятий				
Обсяг дисципліни	Кредити	3	Години	90/45	
	Лекційні			22/4	
	Практичні/семінарські			22/6	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			46/35	
Семестровий контроль	<i>екзамен</i>				
Викладач	<i>Полярush С.І., канд. іст. наук, доцент</i>				
Контактна інформація	<i>polyarush23@gmail.com</i>				
Кафедра	<i>Загальноправових дисциплін та державного управління</i>				
Факультет	<i>Права, бізнесу та адміністрування</i>				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<i>Студент засвоює теоретичні положення інститутів адміністративної відповідальності, ознайомлюється з видами адміністративних стягнень та основними правилами їх застосування, з джерелами адміністративно-деліктних норм та юридичними складами найбільш поширених видів адміністративних правопорушень. Курс безпосередньо пов'язаний із конституційним та адміністративним правом, з адміністративним процесуальним правом.</i>				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	<i>Метою курсу є вивчення особливостей адміністративної відповідальності за українським законодавством.</i>				
Компетентності	<i>У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:</i> <i>- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності (ІК);</i> <i>- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1);</i> <i>- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК2);</i> <i>- знання та розуміння предметної області та</i>				

розуміння професійної діяльності (ЗК-3);

- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК6);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК7);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК8);
- здатність працювати в команді (ЗК-9);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК-11);
- здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми (ЗК12);
- цінування та повага різноманітності і мультикультурності (ЗК14);
- прагнення до збереження навколишнього середовища (ЗК15);
- здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності (ЗК16);
- цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи (ФК3);
- здатність застосовувати норми та інститути права щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (ФК7);
- здатність застосовувати правові принципи та доктрини (ФК8);
- здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності (ФК9);
- здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин (ФК10);
- здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (ФК11);
- здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції (ФК12);
- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ (ФК13);
- здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики,

	<p>належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (ФК14);</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування (ФК15); - здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (ФК-16).
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (ПРН1); - проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (ПРН3); - давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю (ПРН5); - оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (ПРН6); - самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (ПРН9); - вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології (ПРН10); - знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (ПРН13); - вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (ПРН15); - працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди (ПРН17); - застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (ПРН18); - пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (ПРН19); - виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (ПРН20); - надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (ПРН22).
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Змістовий модуль 1. Загальні засади адміністративної відповідальності.</p>

Тема 1. *Поняття та особливості адміністративної відповідальності.*

Тема 2. *Адміністративне правопорушення та його юридичний склад.*

Тема 3. *Поняття та види адміністративних стягнень.*

Змістовий модуль 2. *Адміністративна відповідальність з окремі види правопорушень*

Тема 4. *Адміністративні правопорушення в сфері охорони праці та здоров'я населення та ті, що посягають на власність.*

Тема 5. *Адміністративна відповідальність в екологічній сфері та охорони культурної спадщини.*

Тема 6. *Адміністративна відповідальність в провідних галузях народного господарства.*

Тема 7. *Адміністративна відповідальність у житловій сфері, в сферах, пов'язаних з обслуговуванням населення, в фінансовій та підприємницькій сферах.*

Тема 8. *Адміністративні правопорушення у галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації.*

Тема 9. *Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією і з державним управлінням; що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення; посягають на громадський порядок і громадську безпеку, військові адміністративні правопорушення*

Тема 10. *Проведення у справах про адміністративні правопорушення.*

Критерії оцінювання роботи студентів

Протягом семестру здобувач освіти може максимум набрати 100 балів. (60 балів під час навчального семестру, 40 – на іспиті). Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на семінарі – 4 бали, контрольна робота оцінюється максимально у 4 бали, самостійна робота – 12 балів. В разі відсутності на семінарі чи при написанні контрольної роботи з поважних причин, студент може добрати необхідну кількість балів під час консультацій, визначених за графіком. Для самостійної роботи встановлений кінцевий термін її подання, як правило, останні два тижні навчального семестру. В разі отримання здобувачем диплома, сертифіката, свідоцтва як результату неформального та /або інформального навчання, можливо отримати до 15 балів.

<p>Політика курсу</p>	<p>Більшу частину балів протягом теоретичного етапу навчання студент набирає під час відповідей на семінарських заняттях, тому відвідування занять, як і відпрацювання пропущених занять на консультаціях, є обов'язковим. Кількість балів може бути зменшена за недотримання строків представлення самостійної роботи. Вимоги до презентацій як виду самостійної роботи: обсяг 23-25 слайдів, прізвище і група студента, рік створення, назва дисципліни, план висвітлення питання, посилання на діюче законодавство і літературу останніх двох-трьох років, що зазначається на передостанньому слайді, обов'язковий візуальний компонент слайда. Частково самостійна робота виконується у вигляді ментальних карт. Оцінюються лише роботи, особисто виконані студентом. На контрольній роботі списування суворо забороняється. Користування смартфоном не допускається.</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сайт Верховної Ради України: https://www.zakon.rada.gov.ua 2. Сайт Кабінету Міністрів України: https:// www.kmi.gov.ua 3. Сайт Міністерства внутрішніх справ України (рубрика «Для громадян»): https://mvs.gov.ua/uk 4. Сайт Державної інспекції архітектури і містобудування: https://diam.gov.ua 5. Сайт Державної служби України з питань праці: https://dsp.gov.ua <p>Сайт Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів: https://dsp.gov.ua</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України. К., 2025. 128 с. 2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон від 7 грудня 1984 р. № 8073-X. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text 3. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text 4. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text 5. Митний кодекс України: Закон України від 15 березня 2012 р. № 4495-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text 6. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 р. № 1264-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text

7. Про оборону України: Закон України від 6 грудня 1991 р. № 1932-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>
8. Про дорожній рух: Закон України від 30 червня 1993 р. № 3353-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>
9. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинуві незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон від 1 грудня 1994 р. № 266/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266/94-ВР#Text>
10. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. № 20/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-вр#Text>
11. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-ВР#Text>
12. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 р. № 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>
13. Про автомобільний транспорт: Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2344-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>
14. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 6 вересня 2005 р. № 2806-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
15. Про адміністративні послуги: Закон України від 6 вересня 2012 р. № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
16. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
17. Про Національну поліцію: Закон України ввід 2 липня 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
18. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
19. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
20. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#n1589>
21. Про адміністративну процедуру: Закон України

від 17.02.2022 р. № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-IX#Text>

22. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо здійснення судочинства в умовах воєнного стану: Проект Закону України від 1 липня 2022 р. № 7404. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=74276

23. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та інших законів України щодо врегулювання окремих питань діяльності Національної поліції України під час дії воєнного стану: Закон України від 21 березня 2023 № 3000-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3000-20#Text>

24. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запровадження адміністративної відповідальності у сфері підготовки та допуску водіїв до керування транспортними засобами: Закон України від 13 липня 2023 р. № 3234-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3234-20#Text>

25. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за військові правопорушення: Закон України від 09.05.2024 р. № 3696-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3696-IX#Text>

26. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо підвищення відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення: Закон України від 17.06.2025 р. № 4496-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4496-20#Text>

27. Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України: Наказ Державної судової адміністрації України від 20 серпня 2019 р. № 814. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0814750-19#Text>

28. Деякі питання реалізації експериментального проекту із створення "єдиного входу" опрацювання звернень громадян, запитів на публічну інформацію: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 лютого 2020 р. № 128. URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/128-2020-n#Text>
29. Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану: Постанова КМУ від 13 березня 2022 р. № 303. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2022-%D0%BF#Text>
30. Інструкція з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС від 6.11.2015 р. № 1376. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15#Tex>
31. Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян у Міністерство освіти і науки України: Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.02.2018 р. № 136. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0271-18>
32. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Наказ МВС України від 27.04.2020 р. № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text>
33. Адміністративна відповідальність. Конспект лекцій для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 081 Право денної та заочної форм навчання / Укл.: Поляруш С.І. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2023. 172 с.
34. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с. (С. 466-490).
35. Зразки процесуальних документів. URL: <https://unba.org.ua/zrazky-procesualnyh-dokumentiv>
36. Адміністративна відповідальність. Конспект лекцій для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 081 Право денної та заочної форм навчання / Укл.: Поляруш С.І. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2023. 172 с.
37. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Херсон: ОЛДІ-

ПЛЮС, 2020. 584 с. (С. 466-490).

- 38.Блінова Г.О. Теоретичні та практичні аспекти кваліфікації адміністративних правопорушень у бюджетній сфері. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 2. С. 588-593. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2024/147.pdf
- 39.Ковейно Ю.В. Адміністративна відповідальність за порушення лісового законодавства: дис. ...д-ра філософії спец.081 Право. Кропивницький, 2024. 264 с.
- 40.Логвиненко Б.О. Адміністративна відповідальність та провадження у справах про адміністративні правопорушення. Конспект лекцій. Дніпро, 2019. 149 с.
- 41.Науково-практичний коментар КУПАП, НПК Кодексу України про адміністративні правопорушення. URL: <http://mego.info/матеріал/науково-практичний-коментар-кодексу-україни-про-адміністративні-правопорушення-пстков-св-20>
- 42.Чишко К.О. Аналіз тенденцій оновлення адміністративно-деліктного законодавства. Нове українське право. 2025. Вип. 2. С. 56-61. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/746/683>